

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Maračnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 55.

Maribor, dne 15. maja 1912.

Letnik IV.

V proslavo Slomškega!

Petdesetletnico smrti velikega škofa Slomškega obhajamo letos. Kaj pomeni Slomšek za Slovence, posebno na Stajerskem in Koroškem, ve vsak zaveden Slovenec. Bil je slovenski apostol, narodni učitelj, buditelj in voditelj, mož, ki ga je nam Slovenecem poslala božja previdnost. Starejši možje se z največjim spoštovanjem spominjajo moža, ki je po Zveličarjevem zgledu hodil skozi ljudstvo, deleč mu duhovne dobrote. Niso bile to „krobtinice“, kakor jih je ta skromni mož sam imenoval, bili so velebari za naš narod, za katere mu mora biti ves narod hvaležen.

Velemož je bil tisti, ki je v takratnih časih narodne zaspanosti in odrevenelosti klical ljudstvu: „Domovina je naša ljuba mati!“ „Najčistejših čustev človeških in najlepših eno je naklonjenost do jezika maternega.“ „Beseba maternaja je vseh dobrot največja dobrota.“

Slovenski voditelj in glavni učitelj za vse čase ostane mož, ki je klical v svet: „Pustite Slovencem dve reči, ki sta nam dragi kot svetle oči, katoliško vero in pa besedo materno. Pa dene naša prava vera, pade tudi naša sreča, smo trdni Slovenci, bomo tudi zvesti kristjani. In to nam Slovencem čez vse velja.“

Starejšim možem je spomin na tega velikega slovenskega škofa nad vse drag in svet. Mlajši narod pa si ni povsod dovolj v svesti velikega dela, ki ga je izvršil Slomšek med našim ljudstvom in tudi prelepi Slomškovci ideali niso več za vse vodilni.

Petdesetletnica njegove smrti († 24. septembra 1862) ima torej namen proslaviti spomin moža, ki je bil največji dobrotnik našega naroda, ob enem pa tudi Slomškovke velike ideje osvežiti in ojačiti med vsemi sloji slovenskega ljudstva, osobito še med našo mladino.

„Slovenska Straža“ je razposlala poziv po slovenski zemlji k dostojni proslavi Slomškovke petdesetletnice. Je našel ta poziv dosti odmeva, pa je še vendar želeli intenzivnejšega prizadevanja.

Slovenska krščanska družba, ganite se! Vaše prireditve morajo v tem letu biti v znamenju Slom-

škove petdesetletnice! Organizirana slovenska krščanska mladina, v tem letu pred Slomškovko podoba, pod Slomškovko zastavo!

Rodoljubni slovenski kmožje in mladeniči, narodne slovenske žene in mladenke, prispevajte v tem letu obilnejše za „Slovensko Stražo“, ki hoče po Slomškovih načelih delovati za ohranitev in obrambo ljubljene našega naroda!

Slomšek v proslavo! Katoliškemu slovenskemu ljudstvu v obrambo!

Heimstatt v Mariboru.

V soboto zvečer se je ustanovila v Mariboru podružnica novega vsenemško-protestantovskega naseljevalnega društva „Heimstatt.“ Govorilo se je veliko, a povedalo malo. Slišali smo same vsenemške, napihnjene fraze, ki smo jih morali že prevečkrat slišati. Vrhunec modrosti sta pa gotovo dosegla asistent južne železnice Temm in po svojem delovanju iz St. Ilje dobro znani in od Südmarke odslovljeni Fraib. Prvi je v bričkih solzah tožil, da v Mariboru napreduje sloveniziranje uradov (kdor pozna razmere, se mora homerično smejati), in se tudi boji za nemški značaj Maribora. Končal je: „Noben korak nemške zemlje ne smemo zgubiti!“ Seveda smatra ta gospod pokrajine med Mariborom in St. Iljem s Pesnikom in z vsemi drugimi kraji za nemško posest. Da biva od nekaj tukaj avtohtono slovensko ljudstvo in da se nemške nacionalne vrste rekrutirajo iz samih naseljencev in neznačajnih odpadnikov, to tega nemškega uradnika nič ne briga.

Drugi govornik, Fraib, je najprej dolgovežno razlagal svoje velike zasluge za nemštvo in je potem priznal v striktnem nasprotju s Temmom, da obkrožuje Maribor več ur široki pas slovenskega prebivalstva, ki loči Maribor od Srednjega Stajerja. Za glavno nalogo nove „Heimstatt“ smatra seveda tudi ta mož, ki se mu bržčas toži po kakem naseljeniškem vdejstvovanju, da vzame Slovincem slovensko zemljo. Upa, da bo „Heimstatt“ z „Südmarko“ delala vzajemno ter se bo tako germanizacija po teh slovenskih krajih od sedaj vršila dvovprežno in ne več enovprežno, kakor do sedaj.

čna roža ter se ponosno košatila ob zahajajočem solncu . . .

V njo je obrnila svoj pogled in glej, saj to ni solnčna roža, saj je to kaj drugega.

Lepe modre oči pod zametastimi obrvi, maltem mah pod orlovim nosom, lepi beli zobje, smejoč, prijazen obraz, krepka, visoka postava in glej, rudeč naprsnik s široko srebrno verižico in sv. Jurijem — saj to ni solnčna roža, to je fant, lep mlad fant, Vrletov Janez!

„Dober dan, Metka, kaj pa delaš?“

„Bog daj, Janez, rože ogledujem!“

Nalaho je zarudela in skoro zatrepetala, ko jo je tako naravnost pogledal.

„Kako so vendar lepe!“

Dobro ji je dela njegova pohvala in skoraj je dobila pogum.

Govorila pa sta o vremenu, ki je tako izpremenljivo, o žetvi, ki se približuje in še o mnogih takih stvari.

Dobre pol ure pozneje pa je sedel Janez prav židane volje „pri Jožu“ z velikim šopkom za klobukom. Narejenim iz Metkinih rož.

Proti polnoči pa zasliši Metka naenkrat rahlo trkanje na okno njene kamrice. Skrila se je prav vsa pod odejo in še dihati ni upala.

Oni pod oknom pa je le trkal.

„Kaj pa misliš, Janez! Kaj, če naši to zvedo! Domov pojdi!“

Zasklepetala je z zobmi in se stresla kot trepetlika. Toda od česa? Saj vendar ni mraza!

Pokazala se je na oknu. Najprej se je delala razžaljeno, da ji ne da v miru spati; prosil jo je za zamero. Ej, ko bi bil Janez vedel! Da ga je takorekoč pričakovala in da bi bil v njenih očeh mnogo izgubil, ko bi ga ne bilo! Pa Janez tega ni vedel; no, pa saj se še sama tega ni čisto zavedala!

Velik kokošji vris je predrami iz tega premišljevanja; z velikim krikom se je razletela kuretna

Toda tudi drugi so se potrudili, da ne bi predačle zaostajali za temi vsenemškimi veličinami. Major v penziji gospod pl. Kramer se je v svoji ulogi kot heimstattski voditelj pokazal velikega demokrata ter je menil, da osebnostim, ki računajo na ministrske stolce in na mesta Lloydovih predsednikov, ni treba pristopiti k „Heimstatt.“ Kdor razume nemški, ve, da se je mislilo na poslanca Wastiana.

Sentiljski učitelj Gordon je pretakal bridke solze za Fraibom in je koval tega moža, ki so ga že drugi Nemci odklonili, v deveta nebesa.

Južnoželezniški uradnik Wagner je pa čutil potrebo, pokazati svoje zgočevinsko znanje o Slov. gorican, kjer so baje bili za Nemce udobni čači, dokler ni zavladala slovenska kaplanokracija. Napad na slovensko duhovščino ni bil samo neroden, ampak tudi neokusen in nedostojen za uradnika južne železnice.

Značilno za razmere, v katerih moramo živeti, je dejstvo, da je bilo na zborovanju prav veliko uradnikov in uslužbencev južne železnice, da je bil sklicatelj ustanovnega zborovanja asistent južne železnice Temm in so tudi v odboru mariborske podružnice „Heimstatt“ kar trije. Vidi se tudi iz tega, kako skrbi južna železnica po naših pokrajinah povsod za ponemčevanje in kako nam je v narodnem oziru škodljiva. Ne samo, da je južna železnica zelo draga ter ima primeroma višje tarife nego kaka druga, ona tudi nastavlja uslužbenca, ki nimajo toliko takta, da bi upoštevali vsaj eksistenčne pravice slovenskega naroda, ki je od nekaj bival po teh krajih. Tem ljudem je tudi Südmarka premalo nemška, zato si iščejo za svoje vsenemštvo druge še radikalnejše tvorbe.

Bila je torej na tem vsenemškem zborovanju cela zbirka vsenemških kapacitet. K nadnemški popolnosti je samo manjkalo, da se ni k besedi oglašil še urednik Jahn ter da ni iz rajha prinesel pozdravov pastor Mahnert.

Požarji in viharji.

Tomažev o.

V ponedeljek zvečer okoli 9. ure je izbruhnil v Tomačevem pri Ljubljani požar, kakršnega že dolgo ni bilo v ljubljanski okolici. Začelo je goreti na

na vse strani in še celo stari petelin je pozabil varovati svoje dostojanstvo in je bežal, kar so ga mogle nesti njegove vitežke noge.

Dva koraka od nje pa je stal povzročitelj tega kurjega begu, vika in krika — široko razkoračen in z dolgim korobačem v roki — njen edini sinček, 3-letni Tonček, prihodnji gospodar na Bredovini, ako se kako drugače ne preokrene.

„Pok, pute, pok!“

Gledal jo je tako bojevito in samozavestno, kot bi bil napodil celo vojsko v beg.

„Tebe, pok, tebe!“

„Ne, mama, jez pliden!“

Približal se ji je ter se ovil okrog nje.

„Mama, gor!“

Vzela ga je v naročje ter se zamislila dalje.

Prav lepi so bili tisti dnevi. Večkrat se je še oglašil Janez pod njenim oknom, šopek je pripel za klobuk in zginitil za bližnjim voglom ter zavriskal, da so okna zasklepetala. In kako ponosno je stopal ob nečeljah od maše!

No, pa saj je tudi lahko: bil je najlepši fant daleč naokoli, a ljubil je najbogatejšega in morda tudi najlepšega dekleta daleč naokoli.

Naenkrat pa je nekaj završalo po vasi . . .

Da ima ona, hči, edina hči, tako bogatega posestnika rada Vrletovega Janeza, sina samo z otroci bogato obdarjenega kajžarja. In to tudi domačim ni ostalo skrito . . .

In potem tisto jutro . . .

„Mama, pic“, se oglasi mali Tonček in jo začne božati.

Toda njene misli so se vrtile le okrog tistega jutra. Slonela je na oknu kakor po naveli, on pa je stal pod oknom in pripovedoval, kaj mu piše brat iz Amerike. Tedaj pa prileti debel krepelje in ga zadene naravnost na glavo. Začutila je takoj nekaj toplega po obrazu, rokah, toda videla je le, kako je on omahnil.

(Dalje prihod.)

PODLISTEK.

Mlada Bredovka.

Spisal I. S.

Mlada Bredovka je odložila žalno obleko po rajnem možu ter se brhko opraviljena pokazala v nedeljo popoldne na hišnem pragu. Samozavestno so je ozrla po obširnem dvorišču.

„N', pute, n' kip, kip, kip!“

In stresla je iz predpasnika zrnja, lepo rumenega, prijazno vabečega.

Številna perutnina je začela leteti skupaj od kašče, podov, staj in še od mnogih drugih, k obširnemu gospodarstvu spadajočih poslopij. Se celo stari petelin, ta večni kavalir, se ni mogel protiviti temu klicu ter je iz nekega kota ponosno prikorakal v spremstvu mlade grahovke pred svojo gospodinjo. Toda pri jedi je bilo konec njegovega kavalirstva: najlepša zrnja je kaval svojim mladim brijateljcem izpod njihovih grobnih kljunčkov in to tem marljivo, čim ljubš so mu bile. Ej, ta stari porednež, ta stari grešnik!

Zadovoljno se je nasmehljala mlada Bredovka in iztresla še ostanek iz predpasnika na tla.

„Čiv, čiv, čiv!“ se oglašalo vedno lačni in radovedni vrabci na bližnji strehi.

Mlada Bredovka se ozre proti oni strani, od koder je prihajalo čivkanje in zadovoljni smehljaj izgine iz njenega lepega, tiho bolelo izdajajočega mla-dega lica. To čivkanje ji je na en mah obudilo spomine, sladke spomine na njena dekliška leta . . .

Ravno tako je bilo v nedeljo popoldne kot danes, ko je kot šestnajstletno dekle slonela na oknu, ter z zadovoljstvom ogledovala cvetlice v vrtu pod oknom, katere vse je vzgojila njena roka.

Ravno oknu nasproti pa je pognala bujna soln-

nekem podu, ne da se pa dognati na katerem, kajti domačini so se že večinoma vlegli k počitku, ko jih je nenadoma vzbudilo zvonjenje na plat zvona in pa strašni klic: Ogenj! Ogenj! Nevarnost je bila velika in ogenj se je naglo širil, ker je pihal močan zapadni veter.

Kot prva je prihitela na lice nesreče požarna bramba iz Stožice, nadalje požarne brambe iz Gammel, Vižmarjev, Most, iz St. Vida pri Ljubljani, iz Dravelj in iz Ljubljane. Iz Ljubljane so tudi pripeljali parno brizgalno, ki je izborno delala.

Ljubljanska vojaška posadka je hitela z največjo naglico goreči vasi na pomoč. Kot prvi so prišli topničarji, za njimi pa vojaški planinci, ki so eno uro dolgo pot prekoračili v brzotoku. Tudi 27. pešpolk je prihitel na pomoč, kakor tudi veliko število orožnikov.

Iz Ljubljane in okolice je drlo na tisoče ljudi gledat strašen prizor. V bližini se je pa slišal grozen jok in stok, strašno prasketanje ognja. Tramovi so pokali, stropi se udirali, cela okolica je bila na daleč okrog razsvetljena.

Pomanjkanje vode.

Vas Tomačevo ima sicer veliko dobrih vodnikov, nima pa vodovoda in vode v vodnjakih je kmalu zmanjkalo. Požarne brambe so bile prisiljene dovajati vodo iz Save, ki pa teče kakih 10 minut oddaljena mimo vasi. Delo je bilo težavno, ker stoji vas precej nad savsko vodno gladino. Vojaški so storili več, kakor jim velevala dolžnost. Z nadčloveškim naporom so vlačili iz že gorečih hiš pohištvo, plezali na goreče strehe in gonili brizgalnice. Ljudje so gasilec in vojakom res prav pridno pomagali. Vsem, gasilec, častnikom, vojakom in civilistom, gre za sluga, da ni pogorela cela vas, kar bi se bilo sigurno zgodilo, ker je bril oster veter in je pomanjkavalo vode. Ko so gasili gasilci iz Stožice, se je podrl požarni zid, ki je zasul brizgalno. Pri tej priliki so bili ranjeni gasilci iz Stožice, brizgalna je pa tudi zgorela.

O bseg katastrofe.

Pogorelo je devetim gospodarjem 22 poslopij, mnogo orodja, voz, strojev in obleke. Škode je nad 110.000 K. Škoda je velika in je zavarovanje niti daleč ne dosega.

Žrtive pri gašenju, — več oseb ranjenih.

Pri gasilnih delih se je več oseb, deloma prav težko poškodovalo. Pri gašenju Zajčevega poda sta odletela Sitar Miha in Sinč Janez iz Stožice z brizgalne na tla, v tem hipu je padla goreča greda s strehe in podrla oba ognjegasca z brizgalno vred. Nesrečnike so težko opečene izvlekli iz ognja, dočim je brizgalna zgorela. Enaka nezgoda je doletela tudi Marijo Marn, ki je zadobila take opekline, da so jo prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je v torek zjutraj v strašnih bolečinah umrla. Hude opekline sta dobili tudi Frančiška Babnik in Štefka Blas. Nevarno se je poškodoval tudi neki artilerijski vojak, ki je padel s strehe in so ga nezvestnega odpeljali v bolnišnico. Tudi druge ranjence so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, ko jim je na licu nesreče navzoči zdravnik podelil prvo zdravniško pomoč in jim za silo obvezal rane.

Kako je nastal požar?

Kako da je nastal požar, bo moral dognati še preiskovalni sodnik. Domačini slutijo in sodijo, da je najbrže zanetila požar zlobna roka. Najbrže je hotel ali nehote zažgal kdo, ki je nedovoljeno prenočil na enem ali drugem podov. Če je požar posledica maščevanja, kakor ljudje v Tomačevem sodijo, bo moral dognati sodišče. Neki sumljivi potepuh se je klatil po Tomačevem, o katerem sumijo, da je zanetil ogenj.

Edelschrott.

V noči od nedelje dne 12. t. m. na ponedeljek, je začela prijazno planinsko vasico Edelschrott pri trgu Voitsbergu grozna nesreča. Zgorela so devetim posestnikom vsa poslopja. Tudi zvonik cerkve je zgorel. Vsled hude vročine so se stopili zvonovi, pet po številu in so popadali kot neka masa brez vsake oblike na tla. Cerkev samo so rešili, le streha je hudo poškodovana. Vsled pomanjkanja vode je bilo rešilno delo zelo oteženo. Sreča v nesreči je bila, da je pihal le lahek zapadni veter, ker bi sicer bila uničena cela vas. Človeških žrtev ni zahteval požar nobenih. Škoda cenijo nad 130.000 K, ki je pa le deloma pokrita z zavarovalnino. Ker je istočasno začelo goreti na dveh v nasprotni smeri ležečih mestih, se sumi, da je požar zanetila zlobna roka.

Na Spodnjem Stajerskem.

Tudi na Spodnjem Stajerskem je bilo v zadnjih dneh več požarov. Dne 11. t. m. je zgorela posestniku Strafeli v Spodnjem Hajdinju hiša z opravo vreč, hlev in žito. Požar so zanetili po ne previdnosti otroci.

V ljutomerskem okraju je bilo istotako več požarov. Posebno kraj Berkovci zadene prav pogosto požar. Dne 10. t. m. je zgorelo posestniku Antonu Kaplenu vse poslopje; škode je imel nad 3000 K. V Berkovcih je zgorelo kovaču Korošcu gospodarstvo poslopje, v Iljaševcih je pogorel kmet Fr. Babič; pogorelo mu je vse.

Na Ogrskem.

Na južnem Ogrskem je razsajal grozen vihar. V krajih Valvanyos-Vasalja je izmed 350 hiš

popolnoma razdjal 330 hiš. Podrte so tudi vse tamonjske cerkve. Vihar je zasul in usmrtil več oseb, a stiri je vojaštvo še izklopalo iz podrtin. Prebivalstvo prebiva in prenočuje na prostem. Ranjenih je mnogo oseb. Primanjkuje živeža. Tudi sosedni kraji so deloma razrušeni. V kraju Beresz-Telko je razlejal 120 hiš in 200 drugih poslopij.

Evharistična slavnost v mariborski bogoslovnici.

Mariborsko bogoslovje je priredilo v nedeljo, dne 12. maja evharistično slavnost. V ta namen je daroval zjutraj ob ¼6. uri prečastiti gospod kanonik in ravnatelj dr. Matek slovesno službo božjo. Ob 9. uri se je izpostavilo Najsvetejše in ostalo izpostavljeno v javno počeščenje do popoldanske službe božje. Ob 4. uri popoldne je bil pri glavnih cerkvenih vratih sprejem Njih Ekscelence knezoškofa. Nato je bil evharistični govor, ki ga je imel prečastiti gospod špirtual R. Janežič na podlagi psalmistovih besed: „Spomin svojih čudežev je storil neskončno dobri in usmiljeni Bog.“

Po slovesnih litanijah so zapeli knez in škof: „Te Deum“ ter s zakramentalnim blagoslovom zaključili cerkveno slovesnost.

Drugi del slavnosti se je vršil v krasno ozaljšani bogoslovski obednici. To slovesnost so počastili s svojo navzočnostjo Njih Ekscelenca knez in škof, prečastiti stolni kapitelj, mnogo druge mariborske duhovščine in gojenci kn.-šk. dijaškega semenišča. Program je bil sledeče sestavljen: a) J. Haagh: Sacris solemnis, moški zbor. b) Govor v latinskem jeziku (g. J. Cilenšek, IV. l.). c) M. Haller: Coenantes illis, moški zbor z bariton-solo (g. Hohnjec, IV. l.). d) Govor v slovenskem jeziku (g. Al. Rezman, III. l.). e) Fr. Schubert: Gott, meine Zuversicht. Ta točka se je izvajala na harmoniju s spremljevanjem glasovirja. (Igral g. vojni kurat Lacina.) f) Govor v nemškem jeziku (g. Fr. Lukman, III. l.) g) M. Haller: Tu es Petrus, moški zbor s spremljevanjem na glasovirju.

Ves program se je izvršil precizno in natančno. Pelo se je izvršeno pod vodstvom g. Plevnika (III. l.). Govorniki so razlagali Tomažev oficij za praznik presv. Rešnjega Telesa. Njih Ekscelenca so ves čas pazno sledili vsem točkam in se v vidnem veselju zahvaljevali za tako krasno uspešno slavnost najprej Njemu, kateremu je bilo posvečeno to slavlje. Nato so izrekli svojo zahvalo pevskega zboru in vsakemu govorniku posebej v tistem jeziku, v katerem je govoril. Na koncu so pa podali v latinskem jeziku vsem bogoslovcem v krasnih besedah petero zapovedi: Crede, Spera, Ama, Adore, Communica.

Višje-nadpastirski blagoslov je završil slovesnost, ki je bila posvečena Njemu, ki se slavi v tem evharističnem letu v naši Avstriji.

Reformni srednješolski zavodi in naši odnošaji.

Josip Wester.

Ljubljana.

(Dalje.)

B. Reformni zavodi.

Kakor znano, je zborovala na Dunaju v obeh od dne 21. do dne 25. januarja 1908 od naučnega ministrstva sklicana srednješolska enketa, katere so se udeležili poleg šolnikov zastopniki ministrstva, znanstveniki, pedagogi in visokošolski profesorji, vojaški častojanstveniki itd., tudi zastopnice ženskih vzgojevalnih zavodov.

Vspreh te enkete se je pokazal še isto leto v naredbah naučnega ministrstva z dne 8. avgusta l. 1908, št. 34.180. S tem odlokom se je namreč načelno dovolilo, da se smejo (poleg obstoječih 4-razrednih realnih gimnazij) osnovati tudi novo organizirani osemrazredni zavodi, to je osemrazredne realne gimnazije (tip A). Razun teh se sme tudi poskusiti z reformnimi realnimi gimnazijami (tip B).

To sta dva nova reformna tipa srednje šole. Tretji pa je takozvani „dečinski tip“ (tip C) realne gimnazije; že leta 1907 je bilo naučno ministrstvo dovolilo, da se občinska realna gimnazija v Dečinu ob Labi preosnuje v višjo realno gimnazijo s posebnim učnim načrtom. Sedaj je ta zavod v upravi države in tvori takozvani „dečinski tip.“

(Tako torej imamo v državi tri vrste reformnih zavodov. Že ta trajnost kaže, da se sedaj še poskuša, kateri tip se najbolje obnese. A že vsa znamenja kažejo, da se bo najprej in najbolj udomačila osemrazredna realna gimnazija (tip A). Po statističnem pregledu za leto 1910-11, izdanem od naučnega ministrstva v naredbenem listu št. 15. januarja 1911, je bilo v totranski državni polovici 296 gimnazij; med temi 21 malih gimnazij, dve štirirazredni realni gimnaziji starega značaja, 3 male realne gimnazije, 215 velikih gimnazij, 4 realne in velike gimnazije, dve veliki realni gimnaziji starega značaja, 47 osemrazrednih realnih gimnazij (tip A) in dve reformni realni gimnaziji (tip B). Med temi se preosnavlja 34 humanističnih gimnazij v realne, oziroma reformne gimnazije in štiri realke v realne, oziroma reformne gimnazije.

(Statistični pregled za pričetek leta 1911-1912 je objavil naredbenik naučnega ministrstva št. 1 z dne 1. januarja 1912. Na podlagi teh podatkov je

stanje srednjih šol v Avstriji v tekočem šolskem letu sledeče: Vseh gimnazij je 316; med temi 20 malih gimnazij, 2 štirirazredni realni gimnaziji, 4 male realne gimnazije, 218 velikih gimnazij, 3 realne in velike gimnazije, 2 veliki realni gimnaziji starega tipa, 62 osemrazrednih realnih gimnazij (tipa A) in 4 reformne realne gimnazije (tipa B). Potemtakem je poskočilo skupno število gimnazij od lani do letos za 20 zavodov; prirastek osemrazrednih realnih gimnazij je 15 zavodov, reformnih realnih gimnazij 2 zavoda. V presnavljanju v osemrazredne realne gimnazije je 33 gimnazij in 3 realke; razun tega se nadaljujejo realne paralelke na 7 gimnazijah; v reformno realno gimnazijo se presnavljata 2 realke, v realno gimnazijo dečinskega tipa pa 1 gimnazija. — J. M.)

Pr eden se spustimo v nadaljnje razmotrivanje, je treba te zavode točneje označiti po njih bistvu in učnem načrtu.

Tip A. Realna gimnazija ima: 1. osem razredov (prejšnja realna gimnazija le štiri nižje); 2. od 3. razreda dalje se poučuje mesto grščine kak modern ali deželni jezik (francoščina, angleščina italijanščina itd.); 3. realnim učnim predmetom je določen širši obseg in odmenjeno več časa.

Tip B. Reformna realna gimnazija je na nižji stopnji (4 razrede) nekaka nižja realka, torej brez latinščine in brez grščine; višja stopnja (4 razredi) pa dobi gimnazijalni značaj s tem, da se poučuje od 5. razreda dalje latinščina kot obvezni predmet; grščine se sploh ne uči, a mesto nje kakega modernega ali deželnega jezika.

Tip C. V prvih dveh razredih so še vsi učenci združeni in se uče po vsi enotnem načrtu tudi latinščine. V tretjem razredu se učenec odloči ali za gimnazijalno ali za realno smer; v prvem slučaju se uči grščine, v drugem pa francoščine kot obveznega predmeta, dočim ostane v ostalih predmetih pouk skupen.

To velja za 3. in 4. razred. V 5. razredu pa se prične popolna delitev; realisti opuste latinščino kot obvezan predmet, a se je uče lahko še nadalje neobvezno; zato pa se uče tekom višjih štirih razredov še angleščine, kemije in opisne geometrije.

Gimnazijalci pa se uče še nadalje latinščine; prost predmet postane zanje prostoročno risanje, ki je v nižjih razredih za vse obvezno; razun tega se lahko uče francoščine, angleščine, opisne geometrije in kemičnih vaj kot prostih predmetov. V višjih razredih je torej popolna delitev v realni in gimnazijalni oddelek; od leta 1910-1911 pa imajo na tem zavodu še poseben realno-gimnazialen oddelek, torej trojno cepljenje („dreifache Gabelung“).

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 14. maja.

Državna zbornica je danes naglo delala. Rešila je v vseh treh branjih kazensko pravno novelo, nekaj sprememb kazenskopravnega reda in pa vstevanje preiskovalnega zapora v kazni. Druga točka dnevnega reda je bila predloga o pomnoževalnih aparatih. K tretji točki dnevnega reda, ki vsebuje spremembo zakona o potih in cestah, je tudi govoril poslanec Pišek, ki je utemeljeval potrebo uravnave določil o servitutnih potih, o javnih in zasebnih potih v prilog kmečkemu prebivalstvu. Tudi ta točka dnevnega reda je bila sprejeta v drugem in tretjem branju. Kot četrta točka dnevnega reda je bila zakonska predloga o varstvu znamenja in imena Rudečega križa. K tej točki je obširno govoril poslanec dr. Janakovič, ki je zahteval, da državna uprava izdatno podpira to važno institucijo, ki tudi v mirovnem času vrlo dobro deluje. Predlaga resolucijo, v kateri zahteva, da se izpopolni skrb za bolnike na deželi. O tej stvari je tudi izpregovoril notranji minister Heindol. Nadaljevala se je razprava o nujnem predlogu o hišnonajemniškem davku. O tej stvari je bila razprava prekinjena; seja se je zaključila ob ¼4. uri popoldne.

Prihodnja seja se danes vrši.

Razen plenarne seje je zborovalo tudi več odsekov:

V brambnem odseku se je nadaljevala generalna debata o brambni reformi.

V učnem odseku se je razpravljalo o spremembi § 55 državnega ljudskošolskega zakona. Glede na uravnavo učiteljskih plač izjavlja vladni zastopnik, da vlada k vprašanju o enačenju učiteljev z uradniki četirih zadnjih plačilnih (11.—8.) razredov do sedaj ne zavzema nobenega stališča, temveč bo zbirala tozadevno statistiko.

V vodnogospodarskem odseku je bila volitev predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen češki agrarec poslanec Udržal, za podpredsednike pa poslanci dr. Korošec, Schreiner in Daszynski.

Delovni program zbornice.

Pod predsedstvom dr. Sylvestra je imel senior konvent posvetovanje zastran sestave delovnega načrta državne zbornice za predbinkoštno poslovno dobo. Ker so se večinske stranke izrekle, da se budgetni provizorij odkaze brez prvega branja odseku, so se temu upirale manjšinske stranke, osobito Jugoslavlani, ki so zahtevali prvo branje; sporazum se torej ni dosegel. Tozadevna pogajanja se nadaljuje.

jo. Zbornica bo prihodnji teden imela vsak dan do vštete četrtke plenarne seje. Potem bodo seje prekinjene zaradi binkoštnih praznikov. Naslednja plenarna seja državne zbornice se vrši v četrtek dne 30. majnika.

Hrvaško.

Brzojavka, ki jo je dr. Mile Starčević z opatijskega sestanka poslal dr. Susteršiču, slovi:

„Dr. Ivan Susteršič, Beč. Konferenca bivših poslancev stranke prava za sabor v Zagrebu, ki se je radi izjemnega stanja v Hrvaški tukaj sešla, enodušno izreka svoje priznanje in najtoplejšo zahvalo Hrvaško-slovenskemu klubu, ker se je v tem kritičnem času v državnem zboru in v delegacijah jasno in odločno postavil na pravaško stališče in pred največjimi faktorji monarhije zahteval končno in pravično rešitev hrvaškega vprašanja. Ob enem Vas pa prosim, da izvolite izraziti zahvalo stranke prava vsem klubom v državnem zboru in onim članom delegacije in gosposke zbornice, ki so v čustvu pravičnosti zavzeli stališče za obrambo hrvaškega naroda. Za konferenco: Dr. Mile Starčević.“

Ogrsko.

V listu „Budapest“ objavlja Košut članek, v katerem izraža največjo nezadovoljnost, ker je Lukacs razpravljal o volilni reformi le z Justhovo stranko. Košut se pozivlja na to, da je po Banffyjevem padcu Szell sestavil komisijo, v kateri so bili poleg vladnih tudi opozicijski politiki, in ta komisija je razpravljala o uravnavi parlamentarnih razmer. Tako postopanje bi se zdelo Košutu tudi sedaj primerno.

Socialistično glasilo „Nepszava“ se posmehuje Lukacsevemu volilnemu načrtu in izjavlja, da bi moral delavstvo priti ob pamet, če bi le en trenutek resno mislilo na Lukacsevo spako. Lukacsu očita, da se daje od grofa Tisze vleči na vrvi, kakor marioneta.

Novi ogrski ministrski predsednik Lukacs vodi dolgotrajna pogajanja z vodjem opozicije, Justhom, da bi dosegel delamožnost ogrske zbornice. Lukacs je zopet poskusil pridobiti Justha za svoj načrt preosnove volilne pravice, toda zaman. Justh zahteva splošno in enako volilno pravico. Razmere bodo se torej razvijale v starem tiru ter je pričakovati, da se prične prihodnji petek v ogrski zbornici že znana pusta tehnična obstrukcija Justhovcev. Ni še pa popolnoma izključeno, da se vendar najde neka pot sporazuma med opozicijo in Lukacsem, ker se tudi bojeviti Geza Polonyi trudi za sporazum. Toda ni še upanja, da bi se mažarski baroni sprijateljili z idejo demokratične volilne pravice.

Ministrski predsednik Lukacs je bil dne 14. t. m. v Nagy-Enyed enoglasno izvoljen za državnega poslanca.

Nemško-češki spor.

Položaj v sporazumnih vprašanjih, ki se je v zadnjem času vsled sklepa čeških narodnih socijalcev poostiril, se je zopet nekako ublažil. Češki narodni socijaleci so bili sklenili odpoklicati svoje zastopnike iz stalne sporazumne konference. O tem vprašanju se bo bavila družba čeških deželnih poslancev. Zaidevo nameravajo uravnati na ta način, da se bo končni sporazum med Čehi in Nemci dočel še le po izvršenih pogajanjih glede vseh spornih vprašanj. Na ta način bi bila narodnim socijalcem dana prilika, da se isti še vedno lahko umaknejo iz sporazumnih pogajanj. V tem slučaju bi pa druge češke stranke le sporazumno s češkimi radikali dovolile skupen sporazum. Med namestnikom / knezom Thunom in med načelnikom narodno-politične komisije, grofom Clam-Martinitzem se vrše neprestano posvetovanja, glasom katerih nameravajo sklicati na skupno posvetovanje dne 18. t. m. komite referentov, kakor tudi komisijo delovnega odseka. Vlada je pa češkemu deželni odboru dovolila predložiti na razna odkazila, vsled česar je češki deželni odbor še vsaj do jeseni t. l. zavarovan pred pretečim finančnim bankrotom.

Bosna.

Dunajski „Fremdenblatt“ poroča, da odpotuje skupni finančni minister Bilinski dne 3. junija t. l. v Bosno.

Albanija.

Račun med Turki in Albanci še vedno ni poravnat. Po petmesečnem ljutem boju, v katerem je padlo nad 10.000 mož, so razmere sedaj ravno take, kakoršne so bile pred albansko vstajo. Sicer se je odkupil mir s težkimi denarnimi žrtvami, izvršilo se je nekaj reform, a v bistvu je ostalo vse pri starem. Sedaj uvideva Turčija, da ne gre tako daleč, če noče, da ne nastanejo v notranjem položaju še večje zmede, kot so bile do zdaj, če noče, da ji ne vpade v hrbet ljut sovražnik, ki ga navdušuje laška propaganda. Pogodbe, ki so se sklenile med turško vlado in Albanci, so ostale le na papirju. Zgradili niso nobenih šol, nobenih cest in tudi za med vstajo porušena poslopja vstajsev se ni izplačala obljubljena odškodnina. Zgodilo se ni nič, kratko malo nič v pomirjenju ljudstva, da bi se zagotovil trajen mir. Sedanjim nemiri ne pridejo tedaj povsem nepričakovano. Na Balkanu je pričakovati z napeto pozornostjo novih, dalekosežnih dogodiljav. Italija v zvezi s Črnogoro očitno podpihuje vstajno gibanje v Albaniji.

Med Arnavti v Albaniji vre. Nad Ipekcom in okolico se je proglasil preki sod. Vstaški Arnavti, kakih 2 tisoč mož, dobro oboroženi, so zbežali v gorate kraja, da podpihujejo ljudstvo k očitni vstaji. Skušajo se polastiti skladišča za orožje v Djakovu. Turčija koncentrira vojaštvo. V Albaniji vre silno in le z velikanskimi žrtvami in s skrajnim naporom bo udušila Turčija to gibanje.

Raznoterosti.

Iz učiteljske službe. Začasno je umrovljena stalna učiteljica na dekliški šoli v Smarju pri Jelšah gđc. Marija Ferline.

Iz poštne službe. Gospod Franc Krajnc je imenovan poštним oficijantom za Pragersko.

Dr. Lovrenc Mayer. Dne 13. t. m. je umrl na Dunaju dvorni župnik, škof dr. Lovrenc Mayer v visoki starosti. Pokojnik je bil znan kot sloviti pridigar. Bil je tudi spovednik našega cesarja in pokojne cesarice Elizabete ter veroučitelj mnogih naših vojvod in nadvojvodinj, med njimi tudi kronprinca Rudolfa. Na najvišjem mestu je užival največje zaupanje, kar se je zrcalilo v tem, da je bil prvi dvorni župnik, ki je bil škof.

Iz južne železnice. V službo so sprejeti naslednji aspiranti: Franc Müller za Sevnico, Adolf Girzikowski za Gornji Dravograd, Albin Knobloch za Slov. Bistrico, Vinko Sajovic za Trbovlje. Prestavljeni so: Jakob Cidrih, adjunkt, iz Ptuja v Celje, Alojzij Ušaj, adjunkt, iz Radgone v Ptuj, I. Malgaj, adjunkt, iz Grobelna v Mürzzuschlag, Friderik Oberstein, pristav, iz Pölfinga v Celje, Franc Ermarcora, pristav, iz Celja v Beljak, Ferdinand Liebisch, aspirant, iz Beljaka v Pöfling, Jožef Prinz, aspirant, iz Ruš v Bistrico, Jurij Ilesič, pristav, iz Jenbacha v Trst, Friderik Punčuh, aspirant, iz Rajhenburga v Spodnji-Dravograd, Friderik Riegler, pristav, iz Spodnjega-Dravograda v Marija-Enzersdorf, Vilin Novak, aspirant, iz Wildona v Velikovec in Jeronim Hvala, aspirant, iz Sentjurija ob južni železnici v Trst.

Prof. dr. Josip Schorn (Sorn): Danes zjutraj ob 5. uri je nepričakovano umrl c. kr. profesor na gimnaziji v Mariboru, gospod dr. Josip Schorn. Zadnje dni je pač nekaj bolehal, a katastrofe ni nihče pričakoval. Pogreb bo v petek dne 17. t. m., popoldne ob 4. uri od hiše žalosti, Goethejeva ulica šte. 24 na mestno pokopališče. Maša za dušnico se bo brala v soboto dne 18. t. m. v frančiškanski cerkvi, ob 10. uri popoldne. — Dr. Schorn je bil rojen dne 13. marca 1855 v Ostrožnem pri Celju in je obiskoval ljudsko šolo in gimnazijo v Celju; modroslovne študije je dovršil na Dunaju in v Graecu. Položivši leta 1884 profesorski izpit, je končal poskusna leta na II. državni gimnaziji v Graecu in je nato služboval v Hallu na Tirolskem (1885—1888), na I. državni gimnaziji v Ljubljani (1888—1909, izza leta 1890 definitivno nameščen) in od šolskega leta 1909-10 do smrti na gimnaziji v Mariboru. Leta 1907 je bil pomaknjen v VII. činovni razred. Rajnik je bil na glasu kot dober filolog; specialist je bil v presoji besedila poznejših rimskih zgodovinarjev in je izdal o njih celo vrsto znanstvenih razprav; ena izide še letos kot posmrtno delo. Umrlega profesorja je dičila srčna dobrota — nikomur ni mogel reči žal besede — poštenost in skoraj plašna skromnost; zato je bil priljubljen pri vseh, ki so imeli priliko ga bližje spoznati. Lahka mu zemljica!

Baron Chiari. V torek predpoldne je nenadoma umrl na svojem posestvu v Triebenu v visokih Turah na Gornjem Štajerskem ud gosposke zbornice in bivši načelnik nemškega nacionalverbanda baron dr. Chiari. Zadela ga je kap. Kot načelnik nemškega nacionalverbanda je doživel marsikatero bridkost vsled spletkarjenja v lastni stranki, kar mu je poleg bolezni bržčas dalo povod, da se je leta 1908 v toliko umaknil iz političnega življenja, da ni več kandidiral v državni zbor. Istega leta je bil tudi še povzdignjen v baronski stan. Februarja letošnjega leta je pa bil poklican v gosposko zbornico, kjer bi naj zastopal koristi veleindustrije.

Dr. Slajmar smrtnonevarno obolel. Znanega dr. Slajmarja je pred nekaj dnevi na nogi odrgnil čevlji, vsled česar je nastopilo zastrupljenje krvi. Gospod doktor si je vbrizgnil vsled tega tetanus serum. Nato je nastopila silna vročina in je položaj postal še nevarnejši. Vročine je bolnik imel 42 stopinj. Šest zdravnikov je prihitelo na pomoč, med temi en zdravnik iz Graeca. Pripravljali so se že na operacijo, ko je gospodu doktorju postalo nekoliko boljše.

Nemška fehtarija postaja po nemških mestih, zlasti tudi v Mariboru, že naravnost umazana in grda. Beračenje je po javnih prostorih, zlasti pa po onih krajih, ki so namenjeni za takozvane „boljše“ kroge, prepovedano. Marsikatero revico, ki bi rada naprosila za kruh svoji družini, se neusmiljeno iztira. Vsiljive fehtarce bojnih društev bogatega nemškega naroda pa smejo neovirano nadlegovati ljudi s svojimi ovcicami ali raznimi nabiralniki. To je že naravnost drzno. Kako pridejo pristaši drugih narodnosti do tega, da se morajo venomer braniti sitnih nemških babnic. Si prepovemo enkrat za vselej, če ne, znamo postati tudi surovi. Oblost naj tukaj napravi red.

Na tomboli liberalne požarne brembe ivanjkovske v krčmi Petovar-Rajha v Jeruzalemu so preteklo nedeljo zaklali enega fanta.

Cedne razglednice za slovensko šolo v Mariboru se dobivajo v Mariboru v obeh slovenskih trgovinah s papirjem in tudi drugod po deželi. Naslikal je razglednico na motiv „Rože je na vrtu plela“ naš domači slikar gospod Horvat. Komad stane 10 v, 100 komadov 6 K.

Štajersko.

Ruše. Dodatno k našemu zadnjemu dopisu iz Ruš: „Kdo je pri nas naroden?“ poročamo, da je g. Miha Sernc tudi „Feuerwehrhauptmann“, ki kot tak še vedno ni prišel iz gotovih manir, ampak še vse samo nemški poveljuje. Možu se gotovo zdi lepši: „Habt Acht!“, kakor pa lepi slovenski: „Pozor!“ in možu očitno bolj ugaja, če gasilec lepo: „Links schaut!“ napravijo, kakor pa če bi po slovensko na levo pogledali! Le tako naprej, gospod Miha! Da bo drugače, že poskrbimo! — V zadnjem „Narodnem Listu“ se nekdo spodtika nad našim poročilom v „Straži“ o znamenitem ribjem lovu na Bistrici, kjer je ribil nek velik gospod iz Ruš. V odgovor edino to-le: Miheta iz Ruš bomo že naučili, da bo vedel za razloček med liberalcem in klerikalcem, Luki iz Smolnika tega ni več potreba, ker že prav dobro izvaja, kakor veš, Miha, posledice iz Vašega vprašanja.

Ptuj in okolica. V imenu odbora opozarja podpisana na velevažen in zanimiv tomesčni shod naše zveze, ki se vrši v nedeljo dne 19. t. m. takoj po večernicah v društvenih prostorih (kmečka posojilnica v minoritskem samostanu). Na dnevnem redu je med drugim tudi petje in vpriporitev zabavnega in poučnega / dramatičnega prizora: „Prvi in zadnji majnik.“ Članice, pridite polnostevilno! Gostje dobro došli! — Terezija Breznik, predsednica.

Radvanje. 15letni dečko Bogomir Pikel v Spodnjem Radvanju je hotel pretečeno nedeljo streljati s pištolo. Ker je pri tem neokorno ravnal, se mu je pištola v roki sprožila in strel ga je zadell v desno roko, katero mu je hudo razmesaril. Težko ranjenega dečka so takoj odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Hoče. Fric Partlič, 11letni šolar v Spodnjih Hočah, je hotel dne 13. t. m. skočiti preko jarka, pa je padel v jarek, kateri je poln vode in si je zvinil desno nogo.

Petrovče. Radi nepričakovanih ovir se preloži igra, ki bi se imela vršiti to nedeljo dne 19. t. m., na nedeljo dne 2. junija.

Novostifta pri Gornjemgradu. Novostiftski liberalci so zopet za eno „pridobitev“ bogatejši. Naš vrli somišljenik gospod Albert Savinšek, okrajni cesar, je pred kratkim nadučitelju gospodu Kelcu v obraz povedal, da njegov sin Milan celo zakonskih žen ne pusti na miru. Ker je bila s tem čast seveda silno žaljena, je Milan vložil tožbo radi razžaljenja časti. Pri obravnavi dne 25. aprila se je pa s pričami dokazalo, da je bilo to očitno resnično in ko potem tudi Milan ni več tajil, je bil gospod Savinšek popolno oproščen. Ker se je pa par dni potem gospodu Savinšku nudila prilika, da bi on lahko Milana tožil, je ta v nedeljo dne 28. aprila prav ponižno prišel k njemu ga prositi, naj mu prizanese. In gospod Savinšek je res pokazal, da bolje izpolnjuje krščansko ljubezen, kot pa liberalci. Tudi proti gospodu Savinšku so že na vse načine delali in ga radi ceste, ki je po sodbi vseh nafilpša v celem okraju, tožili celo na deželni odbor. No, mogoče se bodo sedaj kaj poboljšali, ker so jo dobili tako lepo po nosu. Da, da, Bog že skrbi, da nobeno drevo do neba ne zraste.

Brežice. Na vnebohod dne 16. t. m. se v drugič vpripori igra s petjem „Fabijola in Neža.“ Izobraževalno društvo vabi vse, ki se jim je igra že v prvič dopadla, zlasti pa še one mnogoštevilne, ki je prvokrat niso videli. Začetek točno ob 4. uri v veliki dvorani Narodnega doma.

Brežice. Člani ljubljanskega deželnega gledališča z režiserjem gospodom Nučičem so dne 8. t. m. igrali v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah burko „Nebesa na zemlji.“ Obisk je bil dober.

Vojska.

Dardanele.

Dardanele sedaj še niso odprte. To je zelo lahko umljivo, ker Turčija ne mara odpreti Dardanel, če ji plešejo italijanske vojne ladje po celem Egejskem morju ter je pričakovati vsak hip novega napada. Turčija se sicer izgovarja, da min zaradi slabega vremena ne more odstraniti, resnični vzrok pa leži v tem, da turška vlada ne mara izpostaviti svojega glavnega mesta nenadnemu italijanskemu napadu.

Z lozirom na Dardanele pa grozi sedaj zopet Turčiji konflikt z Rusijo. Neki visokostojeci diplomat se je namreč izrazil glede dardanelskega vprašanja sledeče: Rusija pod nobenim pogojem ne bo trpela, da ostanejo Dardanele še nadalje zaprte. Niti misliti ni na to, da bi pripustila Rusija, da se ji izpodveže glavna zveza z južnimi deželami in trgi. To edino vem, da bo zahtevala Rusija, ne glede na to, kar se godi med Italijo in Turčijo, da se odpre morská cesta in da bo to tudi dosegla. Priznavam, da je položaj Turčije zelo težaven, toda kaj briga še to nas? Mi ne napadamo niti v Vzhodni Aziji, niti na Balkanu, povsod zasledujemo samo gospodarske cilje. Eno pa je treba reči, dardanelsko vprašanje je življenjsko vprašanje za Rusijo, zato bo treba po končani vojni novih tožadnih pogajanj.

? Kateri

kavini pridatek naj kupim?
Izbira je v resnici težka, —
kajti toliko ponud človeka
naravnost zbega!

Kaj rabite Vi, gospa soseda? — Jaz?
Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

pravem : **Franckovem** : pridatku
za kavo

s kavinim mlinčkom iz zagrebske tovarne;

od tega zadostuje : manjša : množina ; on
povzroči najlepší, zlatorujavi, čisti zvretek,
toraj močno, slastno kavo!

Fotograf Adolf Skušek

v Mariboru, Tržaška cesta 15

nasproti cerkve sv. Magdalene

se priporoča birmskim botrom in botram za napravo
ličnih slik birmancev kot

birmska darila v lep spomin!

Navadno obiskuje tudi birmske dneve.

131 Delo zjamčeno dobro! Nizke cené!

Kitajske kapljice za zobe!

Po porabi teh kapljic preneha takoj
zabohol. Se takoj dopelje kot vzorec
brez vrednosti, če se naznani natančen naslov in se priloži
v znamkah 1 K 20 vin.

Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru
Glavni trg tik rofovža.

Franc Pleteršek

Maribor, **Zaloga**
Koroška **pohištva**
cesta 10.

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega
pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice,
obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov,
podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih po-
stelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Naznanilo preselitve

Naznanjam, da sem se preselil s svojo pisarno
v Mariboru Fabriksgasse šte. 21 v
Blumengasse šte. 29 na vogalu Blumen-
gasse in Querstrasse.

Franc Pograic, Glavni zastopnik „Vzajemne
zavarovalnice v Ljubljani.

Hotel Trabesinger

v Celovcu

Velikovška cesta

št. 5

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete
vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

Priporočam

svojo veliko zalogo manufakturnega, modnega in plat-
nenega blaga, svilene robe, kakor tudi druge vrste,
vse najnovejše. Srajce, kravate, odevje perje, posebno
pa priporočam cenj. odjemalcem veliko izbor za
sv. birmo belo in barvano blago vse po ja o nizki ceni.
Se priporočam za obilen obisk

Jožef Ulaga, Maribor

Tegethofova cesta 21. 499 Solidna postrežba.

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke
zadnje mode razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 301.

Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

Trgovina s specerijskim blagom

Pozor Slovenci!

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga velikanska
izbira kranj. vrvarskega blaga
kakor: štrang, užd, vrvi, vrvi
za perilo, mrež za seno in za o-
troške postelje itd. itd. :
Sprejema se vse pod to stroko
spadajoča dela kakor: vrvi za zvo-
nove, dvigalnice in transimsije. :

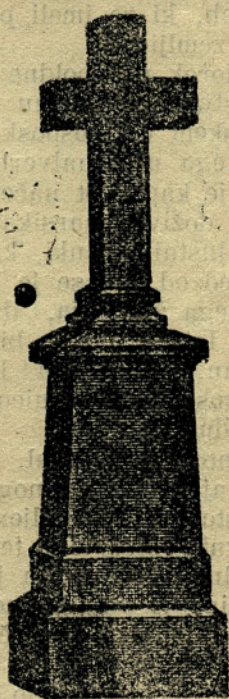
Ivan Ravnikar

Celje

Graška cesta 21.

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Glavna slovenska zaloga suhih in
oljnatih barv, čopičev, firniza in
lakov. :
Zaloga nagrobnih in voščenih sveč,
Zaloga vseh rudniških voda. :
Priporočam sveža, deteljna, travna,
poljska, vrtna in cvetlična kaljiva
semena. 22



Prva južno-štajerska kamnoseška
družba v Celju.

Žaga, brusil in struže s strojnim obratom. : Zavod za graviranje
črk. : Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stav-
bena dela iz tu- in inozemskega materiala. :
Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. : Velika zaloga
izgotavljenih nagrobnih spomenikov. : Najnižje cene. : Kulantni
plačilni pogoji. : Naročila se izvršujejo točno. :
Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Naznave: **Kamnoseška družba : Celje.**

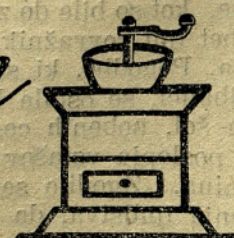


Prevzamem vsa dela
dekoriacijske, slikarske in
pleskarske stroke, katera izvr-
šujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravc v Celju

Gospodska ulica 5.

Pravi : Franck : s kavnim mlinčkom
najbolji pridatek za kavo!



Tovarniška znamka.

sl ba y 2806, 1.11.14